

Anemomen

Medlemsblad för
Hallsbergs Naturskyddsförening
Nr 1 2021

Innehåll

Vice ordföranden har ordet.....	3
Verksamhetsberättelse 2020.....	4
Coronaåret	10
Det underliga året 2020.....	12
Brasvåfflor	14
Västmossen.....	15
Vindkraft och Dovrasjödalen.....	16
Bioblitz.....	17
I år ska vi träffas igen!	18
Årsmöte	19
Aktiviteter 2021.....	20
Vi ses i Herrfallsäng.....	24

Omslagsbilden

I år ska vi träffas igen! Det måste bli årets motto.

Här tog vi vår matsäck utan social distansering vid rastplatsen mellan norra och mellersta Dovrasjön år 2009.

Dovrasjödalen är aktuell i år igen. Bioblitz på biologiska mångfaldens dag, en vandring i början på juli och så kommer kanske Stena Renewable med ett nytt förslag till höga vindkraftverk i närheten.

/Sture Hermansson

Hallsbergs Naturskyddsförening

hallsberg.naturskyddsforeningen.se

www.facebook.com/HallsbergSNaturskyddsforening

Kontaktpersoner:

Arne Holmer 073-042 98 65 kontaktperson

Sture Hermansson 072-721 35 87 redaktör

för Anemonen och hemsidan

På vår hemsida finns mera:

förutom programmet finns länkar,

bilder från aktiviteter, gamla nummer av Anemonen mm.

VICE ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Vi har ju ingen ordförande just nu, men försöker hålla oss igång ändå vilket jag hoppas framgår av innehållet i detta nummer av Anemonen.

Två av minnena från 2020 var att det var många som var ute i naturen, men att man fick umgås på avstånd. På bilden ovan har vi träffat en annan grupp naturvandrare när vi var ute och gick runt Skåle klint en sen höstdag för att förbereda programmet för 2021.

Jag har bett om att få in minnen från Coronaåret, och på sidan 10 och framåt kan ni läsa resultatet.

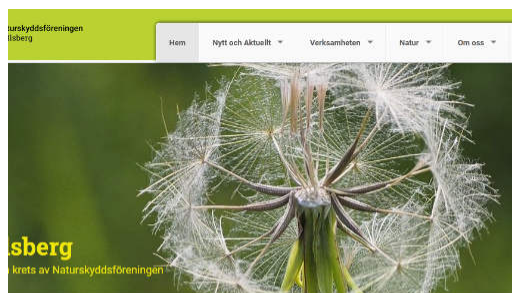
Hemsidan

För att förbättra kommunikationen med er, våra medlemmar, och även andra utanför föreningen har jag och vår nya styrelsemedlem Anders Bolinder deltagit i en studiecirkel om hemsidor.

Vi hoppas att hemsidan nu ska bli mer levande och intressant, och att det ska bli lättare att hitta runt på den. Surfa gärna in på den och se själv.

Vi har också fått en sida på Facebook. Det är vår medlem Eva Berg som ansvarar för den.

Vi ses i naturen
Sture

medlem i Naturskyddsföreningen och stöd kampen för natur och miljö. Tillsammans har vi kraft att förändra

BLI MED

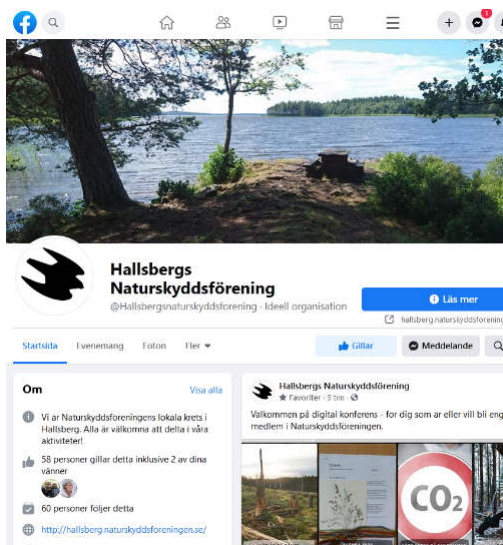
kommen till Hallsbergs rskyddsförening

tu läsa om vår verksamhet och andra aktiviteter i naturen i Hallsberg.
lämna i menyerna ovan!

Arkiv

- november 2020
- september 2020
- augusti 2020

Verksamhetsberättelse 2020

Styrelsen presenterar härmed verksamhetsberättelsen för år 2020

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordförande vakant

Vice ordf. Sture Hermansson

Sekreterare Arne Holmer

Kassör Ingrid Ohlsson

Övriga ledamöter:

Kerstin Pettersson

Kerstin Johansson

Anette Nilsson

Monica Nilsson

Irene Eriksson

Maria Eriksson.

Gunnar Hurtig

Anders Bolinder

Styrelsemöten:

Det har varit svårt att samlas till styrelsemöten i år p.g.a. coronapandemin. Vi har dock haft fem möten. I januarimötet den 29/1 på Knuten planerade vi bl.a. årsmötet, den 25/3 hade vi ett konstituerande möte, den 20/8 var vi utomhus i parken vid Hembygdsgårdens, den 15/10 samlades vi och höll stort avstånd mellan varandra i Brf Skomakarens föreningslokal på Allégatan. Sista mötet för året den 3 december skedde via e-post och telefonsamtal.

Möten, konferenser och kurser:

Länsstämman planerades i år till den 9 maj och genomfördes digitalt via zoom med Norakretsen som ansvariga. Sture Hermansson och Kerstin Johansson representerade vår förening vid det digitala mötet.

Hopajolas årsmöte var planerat till en dag i maj i Viby församlingshem, men flyttades till 15 september. Delvis genomfördes den med digital närvaro. Ingrid Ohlson var vår valda representant. Arne Holmer och Ingela Wallin deltog också. Hallsbergs miljöpristagare för året, prästen Benjamin Lundqvist, informerade om hur man planerade och arbetade för en vandringsled runt Vibysjön. Han guidade oss längs en del av stigen i närheten av församlingshemmet.

Foto: Arne Holmer

Ovan: Benjamin L. berättar om Vibysjön
Nedan: För årets första styrelsemöte kombinerat med att göra Anemonen klar för utskick lånade vi utemöblerna på Hembygdsgården

Foto: Sture Hermansson

Studiefrämjandet årsmöte. Ingen deltog i år från vår förening.

Verksamhetskonferens för kretsordföranden. Ingen deltagare i år från Hallsbergskretsen.

Kumlakretsens årsmöte den 7 februari. Ingen deltagare i år från vår förening.

Riksstämman i Mora den 13-14 juni.

Riksstämman för 2020 ställdes in med anledning av den pågående Coronapandemin och har föreslagits ske 8-9 maj 2021. Om inte ett fysiskt möte är möjligt att genomföra kommer en digital stämma att hållas under de två sista veckorna i maj. Beslut om hur det slutligen blir kommer att meddelas under februari 2021.

Hopajolas föreningsträff 27 augusti.

Det var en inbjudan till alla de natur- & friluftsföreningar som Hopajola samverkar med. Syftet var bl.a. att diskutera länets naturvårdsarbete. Sture Hermansson deltog digitalt i det mötet.

På träffen enades vi bl.a. om att försöka anordna en bioblitz i länet under 2021.

Från Hallsberg kom vi senare fram till förslaget att genomföra bioblitz i Dovrasjödalen, vilket också blev förslaget från Hopajola.

Digital träff med länsstyrelsen om friluftsliv 25 nov.

År 2021 har utsetts till friluftslivets år av Naturvårdsverket och Svenskt Friluftsliv. Avsikten är att få så många som möjligt att komma ut i naturen. Länsstyrelsen, med Daniel Gustafsson som ledare, samordnar verksamheten i länet. Sture Hermansson och Kerstin Johansson deltog och en rapport har lämnats. Vårt utflyktsprogram har alltid haft som mål att locka ut människor i naturen. Detta känns som ett ytterligare stöd.

Hemsidekurs. Sture Hermansson och Anders Bolinder deltog under hösten i en kurs om hemsidor anordnad av Länsförbundet. Den genomfördes digitalt. Som

resultat av kursen har vår hemsida organiserats om för att bli lättare att hitta på, bl.a. med en fast startsida och en bloggsida där vi avser att skriva regelbundet om naturen och vår verksamhet. På kontaktsidan har införts en ruta där man kan kontakta oss utan att ha tillgång till en egen e-post.

Föreningen har numera en särskild epostadress: krets.hallsberg@gmail.com

Natursnoksledarutbildning. Två av våra medlemmar Eva Berg och Emma Svensson har genomgått en kurs för ledare av natursnoksverksamhet. Vi kan nu glädja oss åt att vi har fått igång sådan verksamhet i föreningen. Det var mycket god anslutning till den första träffen. Fortsättning följer under 2021.

Möte med Länsförbundets skogsgrupp 20 december. I detta digitala möte med hjälp av programmet zoom deltog Kerstin Johansson. Hon bjöd då in till vår planerade Bioblitz i Dovrasjödalen den 22-23 maj.

Skrivelser och kontakter med myndigheter och organisationer:

Hallsbergskretsen är medlem i Föreningen Vibybygden. Rune Torstenson har varit vår representant där. Kretsen är också ansluten till Hjälmarens vatten- & vårdsförbund och till Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund.

Vi har fortsatt engagera oss mot torvbrytning på Västmossen och lämnat

Besök vid Norra Dovrasjön med Åsa Eriksson från Nerikes allehanda och Ingmar Björck från Östansjö utvecklingsgrupp.

in argument för att bevara mossen i orört skick. I mitten av oktober kom ett besked från högsta instans, att den inte tar upp ärendet. Därmed står de lägre instansernas beslut om avslag på företagets ansökan fast.

Nya stora vindkraftverk, 270 meter höga, planeras av Stena Renewable i Odensvi väster om Dovrasjödalens naturreservat. Vi har tidigare inte motsatt oss att det uppfördes vindkraftverk där, men nu har vi kraftfullt reagerat mot att det ska byggas sju så stora verk alldeles intill ett naturreservat vars syfte bl.a. är att bevara ett område med lugn avskildhet och tyst vildmarkskaraktär i relativ närhet av befolkningscentra. Principen om mer vindkraft motsätter vi oss dock inte. Några i föreningen har under sommaren besökt området, Sture, Ingrid och Kerstin Johansson. De har fotograferat och Sture har rapporterat skriftligen sina iakttagelser till kommunen med en skarp avrådan om att inte skada naturreservatet.

Hallsbergs miljöstipendiat år 2020

Vi kunde glädja oss åt att vårt förslag

till stipendiat antogs av kommunstyrelsen som delade ut priset till **Pålsboda värmeverk AB**. Motiveringen var att företaget kraftigt minskat miljöbelastningen, koldioxidutsläppet, i Pålsboda. Det gör de genom att värma en stor del av samhället med förnyelsebar energi, restprodukter från skogar som växer runt Pålsboda. Ett viktigt steg mot det cirkulära samhälle vi strävar mot.

Klubbstugan i Herrfallsäng:

I fjol fick vi hyreskontraktet förnyat för stugan i Herrfallsäng. Förutom enskilda besök i stugan har vi endast samlats en enda gång där i år, nämligen vid uggleekursionen den 14 mars.

Månadens krets.

Det är ett nytt begrepp som har införts av Länsförbundet. Den första kretsen i länet som fick en presentation på förbundets hemsida var Hallsbergskretsen. Sture och Kerstin J var de som var med och presenterade oss.

Broby äng:

Vi fortsätter att ta ett visst ansvar för

Foto: Sture Hermansson

Karl Gustaf förklarar hur Broby äng bör skötas i framtiden för kommunens nya miljöstrategi

detta kommunala naturreservat, i första hand vad gäller vandringsstigen genom området, men också genom att ständigt påminna politiker och tjänstemän om att de inrättat ett reservat i kommunen som de har åtagit sig att sköta. Den 23 april røjde vi stigen, en del arbete hade redan gjorts av kommunen, men det behövdes lite kompletteringar. Fortfarande har vi svårt att få Hallsbergs kommun att utföra överenskomna skötselåtgärder i detta kommunala reservat. Ängen har dock blivit slagen en gång under året och höet har förts bort, men två gånger om året ska ängen slå enligt överenskommelse. Karl Gustaf och Sture har undersökt lunden ytterligare och nu har inte mindre än 519 olika svamparter och 50 mossarter dokumenterats där. Troligen är det få naturområden i Sverige som är så väl dokumenterade med avseende på svampfloran.

Den 22 juli hade styrelsen en träff i Broby äng med kommunens nyanställda miljöstrateg Tove Dahlström. Hon fick höra historien bakom reservatets tillkomst och vi delgav henne de bekymmer vi hade om kommunens del i skötseln av området.

Naturstigen vid Vibysjön

Medlemskapet i Föreningen Vibybygden har medfört att vi tagit på oss ansvar för röjning och städning av en del av stigen vid Lundby väster om sjön. Kerstin J gjorde en insats den 15 april då hon krattade stigen. Ett gäng från föreningen, Ingrid, Irene, Sture, Kerstin J och Sören tog ett krafttag där den 14 november. En stor insats gjorde Rune Torstenson som fällde träd i Lundby äng.

Anemonen

Vår föreningstidning har som tidigare utkommit med två nummer med Sture Hermansson som redaktör.

Hemsidan

Sture Hermansson är huvudansvarig för vår trevliga och informativa hemsida. Den har adressen <https://hallsberg.naturskyddsforeningen.se/>.

Studiecirklar

Någon studiecirkel har av olika skäl inte kunnat genomföras detta år. Bland annat har det varit svårt att träffas pga. coronapandemin och dessutom har ledaren av Å-cinklarna, Åke Teljå, av hälsoskäl inte kunnat delta.

Föreningsmöten och exkursioner i vårt program

Onsdag 26 februari Boksläpp med rubriken "Gallbildare i Närke del 2" på biblioteket i Hallsberg.

Karl Gustaf Nilsson hade i samarbete med Sture Hermansson och Ingrid Ohlsson arbetat fram en ny bok om galler. Karl Gustaf berättade om hur arbetet startat och genomförts. Sture visade på filmduk bilder ur boken. Föreningens damer ordnade med förtäring, bl.a. bjöds det på roligt namngivna kakor med anknytning till galler av olika slag. Det var god anslutning så den lilla föreläsningssalen fylldes och extra stolar fick bäras in. Boken hade titeln "Bidrag till kännedom om Gallbildare på vilda och odlade växter i Närke Del 2". Man kunde naturligtvis köpa den lilla trevliga boken under kvällen och få den signerad av Karl Gustaf.

Tisdag 10 mars. Årsmöte.

I år hade vi mötet på dagcentralen Åsen. Vår mer eller mindre ständige ordförande alltifrån föreningens start 1989, Ingela Wallin, lämnade styrelsen och blev vederbörligen hyllad med blommor och presenter.

Avtackade efter långvarigt arbete i valberedningen blev Kerstin Lundqvist och Lena Holm. Rune Torstenson avtackades då han lämnade styrelsen. Blommor och tack lämnades till Anna-Lisa Svensson för gott arbete i valberedningen och Inger Eriksson tackades för sin mångåriga "brevbärartjänst", utbärning av Anemonen, vilket sparat stora pengar åt föreningen.

Efter förhandlingarna underhölls vi av Lovisa Larsson, som vanligtvis guidar kanotturer i Tiveden, men nu berättade

till bilder om en spännande vildmarkstur med kanot under rubriken "Från källan till Ishavet ett kanotäventyr i norra Finland". 26 personer deltog i årsmötet.

Foto: Arne Holmer

Lördag 14 mars. Ugglekväll.

Som vanligt samlades vi i vår klubbstuga i Herrfallsäng. Vi började då med en stund inne i stugan medan det mörknade, och till en sprakande och värmande järnkamin lyssnade vi på inspelade ugglelåten och lärde oss lite om Sveriges 11 olika ugglor. Det brukar ibland bli mycket trångt i vår lilla stuga när det varit omkring 30 personer där. I år var det 17 deltagare. Sedan lyssnade vi efter ugglor ute i reservatet och intog fika och grillad korv vid eldplatsen. Tyvärr hördes inga ugglor ute i skogen. Herrfallsäng brukar vara ett säkert tillhåll för

kattugglor. Där finns gamla träd med lämpliga bohål och dessutom har vi satt upp nya holkar av olika storlek.

Onsdag 17 juni. Botanisk inventering av ny äng i naturreservatet Hällkistan.

På initiativ av Naturskyddsföreningen i Kumla samlades vi för att hjälpa till med inventering av gräsmarker som planerades ingå i en utvidgning av befintligt reservat. Vi var några från Hallsbergsföreningen som hjälpte till med detta. Särskilt tacksamma kunde vi vara för att vår mångkunnige Karl Gustaf Nilsson deltog.

Lördag 15 augusti. Vandring med naturstudier vid Tripphult.

Under ledning av Sture gjordes en vandring i närheten av Tripphultssjön. Vandringen gick från Tripphultssjön till området vid den f.d. gården Tripphult, numera bara en övervuxen husgrund. Under färden studerades växter, svampar och djur. Området är en av Stures favoritlokaler för fjärilar. Vid den här årstiden är det inte minst sensommarfjärilar man kan se i denna miljö. 12 personer deltog.

Svampexkursionen i september.

Det brukar vara tradition med en svamputflykt i september. I år blev den inte av. Inställt inte på grund av den rådande pandemin utan därför att det inte fanns någon svamp efter flera veckor med mycket torrt väder. När vi dagarna innan undersökte förekomsten av svamp på lämpliga lokaler så kunde man möjligen finna 4-5 svampar av 2-3 olika arter, de flesta mindre fräscha. Vi har alltid haft mycket kunniga guider till vår hjälp Karl Gustaf Nilsson och Hans-Åke Sandberg ("Svamphasse"), men i år blev de arbetslösa. Visserligen finns det alltid gott om svamp i form av tickor, skinnsvampar, slemsvampar o.dyl. men det är ju främst hattsvampar och gärna ätliga sådana som vi vill visa upp för våra svampvänner, och sådana svampar lyste med sin frånvaro år 2020.

Söndag 20 september. Vandring till Tarsta fornborg.

Det var vackert höstväder, eller man skall

kanske snarare kalla det sensommarväder, detta osedvanligt varma år. Arne guidade. Sture berättade bl.a. om små trevliga svampar som växte på stigen, strimmig brödkorgsvamp och ekblad med minor av små fjärilslarver. Strax efter parkeringen rinner en liten fin bäck där det finns en sedan länge bortglömd anläggning för ett vattenhjul. Förmodligen har här en gång dämts upp och med vattenkraft har någon anläggning drivits, gissningsvis en liten kvarn. Den vackra tallskogen växer här på fossila flygsandsdyner, skapade strax efter det att inlandsisen drog sig tillbaka. Den torra sandiga marken gör att det är utmärkta lingtonmarker. Orkidén knärot som tidigare vuxit här var försvunnen efter att skogen tagits bort på växtplatsen. Men en annan trevlig växt kunde vi se bladverket av bredvid trappan upp till fornborgen, såråka. Uppe på fornborgen rastade vi och beundrade utsikten ut över slätten bort mot Kumla och Kvarntorp och med lite tur kunde vi ana Örebro. Fornborgen är den största och bäst bevarade i vårt län. Arne berättade några skrönor om fornborgens forntida härskare, stridande hövdingar och trollpackor. 22 deltagare.

Foto: Sture Hermansson

Foto: Arne Holmer

Fredag 4 oktober hade vi tänkt delta i Hallsbergsmarken.

Det har vi gjort i många år eftersom den sammanfaller i tid med den riksomfattande s.k. Miljöveckan. Även detta arrangemang inställdes p.g.a. den pågående pandemin. På vårt program hade vi som vanligt också tänkt ha den som vi tycker så trevliga

Bildvisningsaftonen den 17 november i Kantakrogen.

Det blev på samma sätt med den. Den ställdes in.

Medlemsantalet

Senaste rapporten från rikskansliet angav 290 medlemmar inräknat familjemedlemmar.

Ekonomi

Beträffande ekonomin hänvisas till särskild berättelse.

Slutord

Hallsbergskretsen har i år inte haft så många aktiviteter tillsammans med Naturskyddsföreningen i Kumla som vi brukar, p.g.a. pandemin. Vi tackar dem dock för det samarbete som varit och ser fram mot ett bättre år med ett fortsatt trevligt och givande samarbete.

Slutligen tackar vi medlemmarna för visat förtroende och önskar föreningen fortsatt framgång i arbetet för god miljö och en rik vacker natur i vår del av Sverige.

Styrelsen

Arne berättar om Tarsta borg innan vi tog vår matsäck med utsikt över en stor del av Närke.

Coronaåret

Anette Nilsson

En av orsakerna till att jag gick med i Naturskyddsföreningen för några år sedan var att jag vill inte gå ut själv i naturen. Därför har år 2020 varit väldigt magert för mig vad det gäller naturupplevelser. Fick ta mig i kragen ibland för att komma ut och få lite luft men kan inte säga att kameran blivit direkt utsliten av detta år.

En dag i april blev det en promenad i Ekoparken för att se om svanarna återvänt och det är lika glädjande varje år att få se dem

På semestern tog jag en tur till Träslövsläge, denna lilla pärla på Västkusten. "Pratade" med fåglarna i hamnen och gick en vandringsled i Åkulla bokskogar

I augusti kunde vi äntligen få genomföra en utflykt till Tripphultsskogen

Även i september fick vi träffas och vandrade upp till Tarsta Fornborg men sedan kom våg två av viruseländet. Jag saknar våra utflykter och hoppas att 2021 blir året då vi kan träffas i vår fina natur många gånger.

Det underliga året 2020

Ingela Wallin

2020 är året, som vi sent ska glömma! Corona hit och Covid-19 dit! Varje dag matas vi med dessa hemska siffror om döda och sjuka människor. Det var inget, som jag i min vildaste fantasi kunde drömma om! Hur kunde det bli så och hur fort gick det inte?

Idag längtar man tillbaka till tiden innan Coronan. Tiden då man kunde träffas och krama sina vänner. Så många kompisar runt om i Sverige, som jag varken sett eller träffat på över året. Det är inte riktigt samma sak att bara ringa och babbla i telefonen.

Det här året har nog öppnat ögonen på många av oss och fått oss att inse hur bra vi har haft det, innan pandemin lamslog hela världen. Vi kommer helt säkert att uppskatta de små sakerna som närhet och kärlek, vilka vi tidigare tog som självklara, när väl det hela är över och vi kan återgå till ett normalt liv. Nu väntar vi bara på vaccin och att livet ska kunna återvända.

En positiv effekt av det hela är att många fler människor kommit ut i naturen. Många har hittat

naturområden runt knuten. Det är bara att hoppas, att den trenden håller i sig.

I Örebro län finns i dag drygt 280 naturreservat och två nationalparker som representerar länets skiftande natur, från djupa naturskogar och vida myrar till sötvattensskärgård och kalkrika ängar.

Går man in på Länsstyrelsens hemsida kan man hitta en krysslista över alla naturområden. Den är uppdaterad den 3 december 2020 och innehåller 287 naturreservat, 2 nationalparker och ett

naturvårdsområde, vad nu det kan innebära?

Där finns även information att hämta om länets kulturmiljöer. Ett landskap fullt av spår och lämningar som berättar människans historia från forntid till nutid. Det kanske får bli det kommande årets nya utmaning!

I år har jag fotat väldigt mycket med telefonen och dokumenterat vad jag sett på mina utflykter. Jag ska nu roa mig med att berätta vilka utflyktsmål jag besökte i mars, då pandemin drog igång på allvar och allt stängdes ner och man varken visste ut eller in. Sedan fortsatte

det på samma vis hela våren och vidare in i sommaren.

Den 21 mars fotade jag de första vitsipporna i min trädgård. Dagen efter den 22 mars gick min morgonpromenad runt Samsala. Solen sken och det var minus 8 grader på morgonen, en fantastisk vacker morgon. Den 25 mars bar det iväg till Tysslingen och Risebergakloster, där klosterliljorna blommar så fint den

här tiden. Vid Tysslingen var det däremot väldigt lugnt. De flesta sångsvanarna hade redan flugit vidare. Den 26 mars var det dags för Kvismaren och Sörön, där vitsippor, blåsippor och vårlök prunkade. Dagen efter den 27 mars bar det iväg till Hällkistan i Hällabrottet. Där växer blåsippor i mängd och med alla de olika färgnyanser man kan tänka sig. 29 mars plåtade jag scilla och någon trädgårdsvariant på promenaden. 30 mars planterade jag penséer på

farstukvisten och katterna Strina och Kajsa hjälpte till. Och den sista dagen i månaden besökte jag Broby äng där svalörten visade sig så fint. Nu har jag berättat lite lätt om slutet på månaden mars. Sedan fortsatte resten av våren på samma vis. Utfärder var och varannan dag. Jag har aldrig sett så många naturreservat och platser tidigare på så kort tid. Men allt annat var ju nerstängt. Inga kurser, ingen gym, inga möten, inga fester! Oj oj oj så det plötsligt blev!

Min sommar på västkusten var lugn, bortsett från att vänner kom och hälsade på och åtskilliga utflykter företogs både i Halland, Bohuslän och Västergötland. Tvätta händerna och håll avstånd var de återkommande uppmaningarna. Det gick bra och större delen av tiden vistades man ju utomhus.

Ett av sommarens många utflyktsmål är alltid Getterön vid Varberg. Många fågelskådare ställer kosan ditåt. Under högsäsong är fiket och affären öppna varje dag. Under lågsäsong får man kolla

upp det, innan man åker dit, om man vill något mer än bara skåda fågel. Det är alltid en fröjd att besöka stugan där ladusvalorna huserar. Överallt på bjälkarna har de sina bon. Föräldrarna flyger ut och in med mat genom de öppna gluggarna. Jag har fotat aktiviteterna ända in i början på september. I år upptäckte jag även ett sandtag där backsvalorna bodde. De har ju svårt med boplatser nu för tiden. I Närke finns det inte många ställen, där man kan se dem.

Jag har ju avgått som ordförande i år, men är nu med i valberedningen tillsammans med Anna-Lisa Svensson och Ingemar Hallberg. Vi håller på att få ihop till en ny styrelse, då några kommer att avgå vid årsmötet, senare i vår. Om ni har några förslag på intresserade personer, som skulle vilja ingå i styrelsen, så mottar vi tacksamt alla förslag! Hör av er till någon av oss, ju fortare desto bättre!

Som slutord vill jag bara säga, jag hoppas innerligt att Coronan snart ger med sig, så vi åter kan samlas och ha våra sammankomster både inomhus och utomhus. Alla hälsas hjärtligt välkomna!

Brasvåfflor

Kerstin Johansson

Under detta Covid-19år har vi fått umgås mycket kring öppen eld med våra nära och kära på lagom avstånd.

Våfflor till fikat smakar väldigt gott och lätta att göra vid brasan. Blanda smet hemma och ha med i flaska, flytande smör. Sylt och vispad grädde, kan det bli bättre? Lite pyssel, tid att prata och njuta av brasan.

På Loppis finns våffeljärn tänkta till järnspis. Bäst är det om man hittar med långa skaft, annars får man ta med sig grytlappar. Finns

även nya att köpa. Jag använder ett långskaftat gjort för belgiska våfflor, de blir mindre och rektangulära. Dessa kryddas med vanilj. Ljuvliga

Här kommer receptet

125gr smält smör

2 dl mjölk

4 dl vetemjöl

2 ägg

1 tsk bakpulver

2 dl iskallt vatten

Om så önskas 2 tsk vaniljsocker

Västmossen

Sture Hermansson

Västmossen i Viby som ligger mitt i jordbrukslandskapet var nära att bli exploaterad för torvbrytning. Ansökan avslogs men överklagades och fick nytt avslag. Nu är det klart att mossen får vara kvar som ett stycke natur.

Vad kan man finna på Västmossen om man går lite närmare? Här letar Karl Gustaf Nilsson och Ingrid Ohlsson efter material till vår bok om galler.

Biologisk mångfald kan ta sig många olika uttrycksformer. Här är en hartsgall bildad som resultat av en fjärilslarvs verksamhet i tallen.

En lite mera anslående skönhet. Denna storfläckiga pärlmorfjäril vilade en stund på Västmossen.

Vindkraft och Dovrasjödal

Sture Hermansson

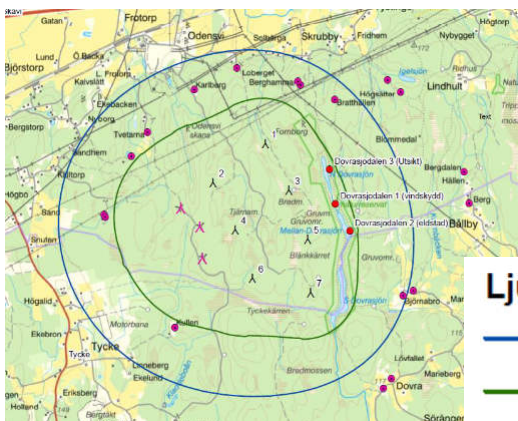
Planerat vindkraftverk

Befintligt vindkraftverk

På den här bilden från Stena har man monterat in bilder på de planerade nya 270 m höga vindkraftverken sedda från Norra Dovrasjön.

Vi är naturligtvis i grunden positiva till vindkraft, men då måste vindkraftverken anläggas på rätt plats. Förra året presenterade Stena Renewable en plan att bygga 7 nya vindkraftverk med en höjd vi inte sett tidigare, och dessutom skulle dessa ligga nära Dovrasjödal. I våra synpunkter till länsstyrelsen om detta föreslog vi att hela planen skulle avslås. Hallsbergs kommun var emot de som skulle stå närmast Dovrasjödal. Stena har meddelat att man kommer med en ny ansökan med större avstånd till Dovrasjödal. Vi får se hur det går.

Ljudnivå

— 35 dB(A)

— 40 dB(A)

I hela Dovrasjödal skulle ljudet överstiga 40 dB. Vid besök 2020-09-16 hördes de befintliga vindkraftverken vid Frotorp upp till 1 km från kraftverken.

Ett av de befintliga vindkraftverken vid Frotorp, 160 m högt. Kerstin och Ingrid visar skalan

Bioblitz

Sture Hermansson

Dovrasjödalen har blivit extra intressant för oss genom Stenas intresse att bygga stora vindkraftverk i närheten. Nu vill vi studera vad som finns i Dovrasjödalen förutom fina vandringar i vacker natur. I artportalen finns det bara ca 250 arter noterade från området. Av dessa är t.ex. endast 4 arter nattfjärilar och inte ett enda groddjur.

Den artlistan borde kunna utökas. På den biologiska mångfaldens dag ska vi därför genomföra en bioblitz i Dovrasjödalen.

Bioblitz är en intensiv period av biologisk inventering av ett specifikt område. Vanligtvis äger det rum under 24 timmar och involverar experter och amatörer, som inventerar alla levande organismer inom området.

Syftet med en bioblitz är att upptäcka, räkna, kartlägga och lära mer om de levande varelserna i parken. Det ger också vetenskapsmän möjlighet att genomföra fältarbete tillsammans och utöka parkens lista över förekommande arter. Det syftar även till att öka intresset för biologisk mångfald och förståelsen för att skydda och vårda värdefulla områden.

Wikipedia

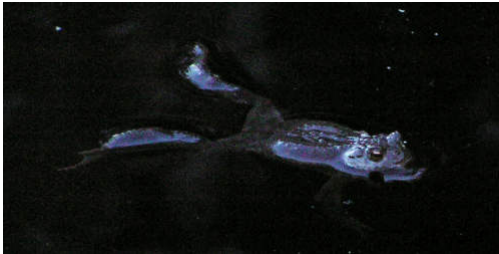
Vi kommer att samarbeta med andra naturföreningar i länet så det blir också en chans att träffa andra naturintresserade. Det är Hopajola som står som organisatör och mera planering kommer att ske under våren.

Artdatabanken uppmuntrar Bioblitzar bl.a. genom att göra det möjligt att rapportera på artportalen de fynd man gör.

Närmare information om hur det ska gå till kommer senare på vår hemsida.

Förutom att detta är en fin plats i naturen att ta med barnbarnen till, vad växer egentligen på denna berghäll vid Norra Dovrasjön?

En vanlig padda sent en kväll i Norra Dovrasjön 6 maj 2005. Inte rapporterad till artportalen

I år ska vi träffas igen!

Sture Hermansson

Vad har hänt med dessa grankottar, och vem gjorde det? Deltagarna i en tidigare utflykt vid Dovrasjöarna har hittat grankottar behandlade av ekorre och korsnäbb.

I år ska vi fira den biologiska mångfaldens dag med en bioblitz i Dovrasjödalen.

Lördag 3 juli gör vi en lättare vandring för att njuta av naturen där.

I fjol satte vi upp en natur- och kulturhistorisk vandring i Tomta hagar på programmet. Det blev inställt liksom allt annat då. Nu hoppas vi på både blommande körsbärsträd och blå grodor lördag den 24 april.

6 november var programkommittén ute och vandrade vid Skåle. Denna rastplats finns vid den bästa utsikten ovanför Skåle gård. Den besöks vid ett av alternativen på naturnatten 5 juni.

Kom en timma innan årsmötet för en **guidad vandring** bland vårblommorna i Herrfallsäng

Du hälsas välkommen till
Årsmöte

i Hallsbergs Naturskyddsförening

Söndag 9 maj 15.00

i det fria i

Herrfallsäng

Varmt välkomna!

Brasan kommer att vara tänd

Ta gärna med egen stol och
något att grilla

Studie
främjandet

Vi är en krets av
Naturskyddsföreningen

Aktiviteter 2021

Lördag
13 Mars

Ugglekväll

Vi samlas vid grillplatsen i Herrfallsäng och fikar och lyssnar till inspelade ugglor. Sedan fortsätter vi med att försöka lyssna till levande ugglor i naturen. Kvällen avslutas runt en brasa någonstans.

Ta gärna med något att grilla och något eget att sitta på om det blir trångt vid elden.

Samling vid Coop Hallsberg kl. 18.00 eller Herrfallsäng kl. 18.30

*Ansvarig: Arne Holmer 073-042 98 65,
Sture Hermansson 072-721 35 87*

Lördag
10 April

Igeln

Vårmorgon med tranor och korvgrillning vid fågelsjön i barrskogen mellan Skogaholm och Pålsboda.

Avresa från Coop Hallsberg kl. 08.00

Ansvarig: Åke Teljå 019-578962

Lördag
24 April

Tomta hagar

Natur- och kulturhistorisk vandring bland betesmark och klapperstensvallar i Tomta hagar med omgivningar.

Avresa från Coop Hallsberg 09.00 eller Tomta hagar 9.15

Ansvarig: Sture Hermansson 072-721 35 87

Lördag
8 Maj

Vårpromenad vid Säbylund

Kumla naturskyddsförenings traditionella vårvandring med utgångspunkt från stugan i Ekenäs. Kl. 06.00

Ansvarig: Åke Teljå 019-57 89 62. Sture 072-721 35 87

Söndag
9 maj

Årsmöte i Herrfallsäng

Ännu är Coronapandemin inte över. Därför skjuter vi på årsmötet tills vi kan hålla det utomhus.

Platsen blir Herrfallsäng, kanske utanför vår stuga.

Se föregående sida!

Blomstervandring kl. 14.00

Årsmöte kl. 15.00

Lördag

15 Maj

Brevens tallskogar.

Ett nytt naturreservat söder om Brevens bruk

Vi följer med på besöket som Östernärkes naturvårdsförening arrangerar, med guidning från Länsstyrelsen.

Avresa från Coop Hallsberg kl. 07.00

Samling vid Brevensgården kl 8.00

Ansvarig: Monica 073-068 90 45

**Lördag-
söndag**

22-23 maj

Bioblitz i Dovrasjödalen?

Tillsammans med andra naturföreningar i länet ordnas en Bioblitz i Dovrasjödalen

Mer information på vår hemsida. Se också sid 17

Lördag

5 juni

Naturnatten: Skåle

Kvällens utgångspunkt är grillplatsen vid Tisaren nedanför Skåle gård

Den som vill och orkar kan gå med på en vandring upp på Skåle klint och runt Skåle gård. Här finns rik natur med intressanta kulturlämningar efter gruvor och järnframställning.

En enklare promenad längs Tisarens strand finns som alternativ.

Vi avslutar kvällen vid grillplatsen.

Avresa från Coop Hallsberg kl. 18.00 eller Kumla församlingshem 18.00

Ansvarig: Kerstin Johansson 076-782 80 60

Kristina L. (Kumla)?

Söndag

20 juni

Fasaskogen

Heldagsutflykt i södra Kilsbergen.

Vi tar oss till Rönningshyttan som är porten till Fasaskogens naturreservat.

Naturreservaten Gällberget , Jätteberget, Lövfalla,

Övergivsmossen , Norra Olsdalen och blivande

reservatet Kroksjöskogen, samt platser som Tunntappen,

Grytbäcken och Sågarfallet ligger alla i Rönningshyttans närhet. Ett nät av gångstigar binder platserna samman.

Vi planerar för en lättare och en mer krävande vandring.

Avresa från Coop Hallsberg 9.00

Ansvarig: Kristina Liljegren 070-848 98 44

Sture Hermansson 072-721 35 87

Vi samarbetar med Kumlaföreningen om programmet. På vår hemsida finns programmet med samlingstider också i Kumla. Titta där om det skulle passa dig bättre. Deras hemsida har adressen: kumla.naturskyddsforeningen.se

Onsdag 30 Juni	Sommardag i Ekenäs Vid Kumlaföreningens stuga. Naturpromenad, grillning m.m. <i>Samling vid Ekenäs: 18.00</i> <i>Ansvarig: Sture Hermansson 072-72 135 87</i>
Lördag 3 juli	Dovrasjödalen Vandring i sommartid runt norra sjön. Kuperad terräng, men bra spångat. Tivedsnatur på nära håll. <i>Avfärd Coop Hallsberg kl. 9.00</i> <i>Ansvarig: Sture Hermansson 072-72 135 87</i>
Fredag 23 Juli	Slåtter Ekenäs Vi hjälps åt att slå vid Kumlaföreningens stuga vid Säbylund, Traditionell silllunch efteråt. <i>kl. 9.00 vid Ekenäs</i> <i>Ansvarig: Sture 072-721 35 87</i>
Lördag 14 Augusti	Blommor och Nattflygare i Herrfallsäng <i>Månades reservat hos Hopajola och länsstyrelsen</i> En lördagskväll med naturupplevelser i sensommartid. Kl. 19.00 gör vi en vandring och letar efter blommor i ängen. Kl. 21.00 tänder vi grillbrasan, och startar nattlyssningen med genomgång och uppsättning av nattfjäril- och fladdermusutrustning. Vi kan sedan lyssna efter fladdermöss med ultraljudsdetektor och se vilka nattflygande fjärilar vi kan locka med UV-lampa och lakan. Vid elden eller i stugan kan vi grilla och umgås. <i>Samling Herrfallsäng kl. 19.00 (Blomstervandring)</i> <i>Kl. 21.00 (nattflygare)</i> <i>Ansvarig: Sture Hermansson 072-72 135 87</i> <i>Kerstin Johansson 076-782 80 60</i>

Tubkikaren

Föreningen äger en tubkikare som kan vara till stor glädje vid fågelstudier.

Lånas ut gratis till medlemmar.

Sture Hermansson 072-721 35 87

sture@sturehermansson.se

Klubbstugan

Föreningens klubbstuga, det gamla torpet i Herrfallsäng, kan hyras av medlemmar för 100:- per dygn.

Lördag 4 sep	Svamp Vi åker till någon lämplig svamplokal. Hans-Åke Sandberg hjälper oss sedan att identifiera svamparna. Avresa kl. 9.00 från Coop Hallsberg. Kumla församlingshem 08.45 <i>Ansvarig: Arne 0730-42 98 65</i>
Lördag 18 sep	Tranor och gäss vid Kvismaren I kvällningen kommer tusentals gäss och tranor inflygande till sina övernattningsplatser i Kvismaren. Avresa Coop Hallsberg kl. 17.00 <i>Ansvarig: Kerstin Johansson 076-782 80 60</i>
Fredag 8 okt	Hallsbergsmarken Besök vårt stånd med info om miljövänliga veckan m.m.
Onsdag 20 oktober	Värmeverket i Pålsboda Pålsboda värmeverk är ett privat fjärrvärmeverk som drivs av förnybart bränsle och försörjer en stor del av Pålsboda med värme. kl. 18.30 Coop Hallsberg eller. Kl. 19.00 vid värmeverket <i>Ansvarig: Sture 072-721 35 87</i>
Söndag 14 nov	Medlemmarnas bilder Vår traditionella avslutning av året Vi kopplar av med fika och bilder från året som gått. Ta gärna med dig några bilder. Vi har utrustning att visa dem. Kantakrogen Hallsbergs hembygdsgård kl. 17.00 <i>Ansvarig: Sture 072-721 35 87</i>

OBS! Vi måste göra programmet månader i förväg.

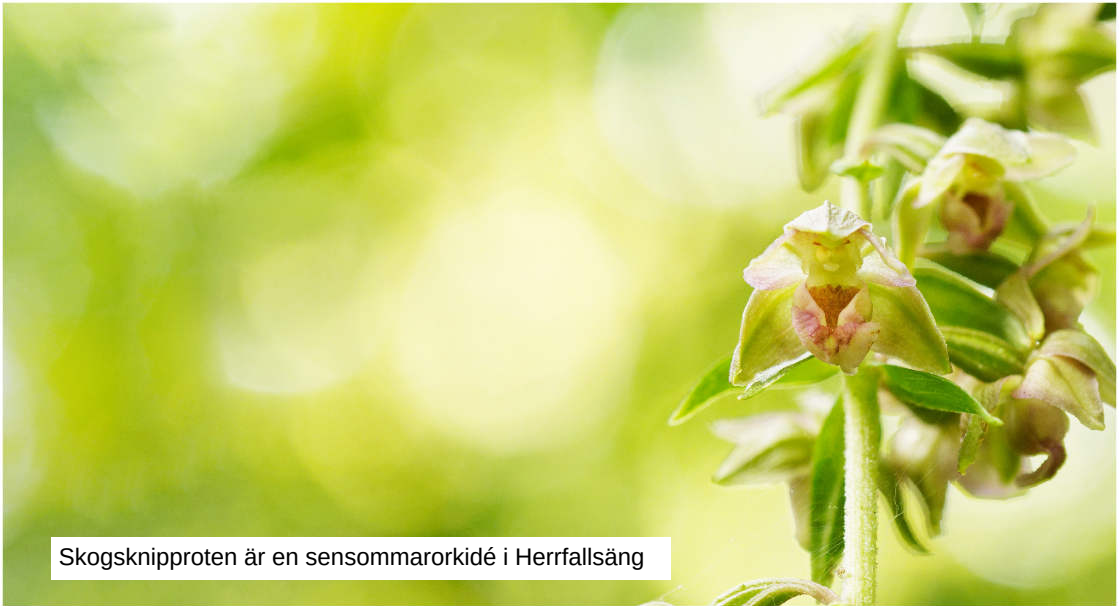
Kontrollera gärna programmet med vår hemsida eller ansvarig för aktiviteten.

Lämpliga kläder och matsäck gäller alltid!

Info via e-post: Om du lämnar din e-postadress till riks eller direkt till sture@sturehermansson.se kan du få del av information och påminnelser jag skickar ut inför varje aktivitet.

*Våra arrangemang sker
i samarbete med
Studieförbundet*

Skogsknippiproten är en sensommarorkidé i Herrfallsäng

Vi ses i Herrfallsäng

I år hoppas vi att vi ska träffas i Herrfallsäng flera gånger. Ugglekväll med coronaavstånd i mars, årsmöte i maj och Månadens reservat med blommor och nattflygare i augusti.

